

ליל שבת קודש פרשת נשא ה'תשס"א

בליל שבת קודש בסעודה ראשונה דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' י"א, המדבר משמירת הברית ומענוה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל אומר, (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על נקודה אחת שבתורה זו של רביז"ל), פי זה תלוי בזה, גאות ונאוף, פמו שאמרו חכמינו ז"ל (סוטה ד:): על פסוק (משלי ו): "ואשת איש נפש יקרה תצוד", ועל פן ברית מכנה בשם שד"י, פמו שפתוב (בראשית ל"ה): "אני אל שדי פרה ורבה", פי שדי הוא בחינת 'שיש די באלקותי לכל בריה' (פמובא בפירש"י לך-לך יז), וכשאינו שומר הברית, הינו על-ידי גאות, הוא עושה לעצמו עבודת אלילים, הוא מראה שאין די לו באלקותו, עד שצריך עבודת אלילים, ועל פן פוגם בשדי, שיש די באלקותו לכל בריה; וכששומר הברית, הוא זוכה לאור המאיר לו לתשובה, עיין שם כל זה בדברי רביז"ל.

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה מדברי רביז"ל כאן, אנהנו למידים איך זוכין ליציל מתאות ניאוף, ואיך זוכין לעלות ולהתקדש בקדושה עליונה, כי מי שהוא עניו ושפל באמת, ובטל ומבוטל באור האין סוף ברוך הוא, אצלו אין תאוות ניאוף עושה רושם כלל, כי כל כיסופו ורצונו הוא רק להכלל בו יתברך, ונכנס בו חכמה אמיתית, להכיר את השם יתברך, שהוא כ"ח מ"ה אותיות חכמ"ה (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' פ"ב), וכבר אמר לנו רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ע"ב) שמי שהוא חכם אמיתי, לא שייך אצלו תאוה זו, ואדרבה הוא ממאס בה, עיין שם, מה שאין כן מי שיש בו ישות וגיאאות, הרי הוא שומה, שהרי מבקש כבוד וגדולה בהיכל המלך (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' קצ"ד), והוא סימן שאין בו חכמה כלל, וכן אמרו חכמינו הקדושים (פסחים ס"ו:), כל המתיהר חכמתו מסתלקת ממנו, ומיד שאין בו חכמה, הרי שולט בו יצר הרע זאת של תאוות ניאוף רחמנא ליצלן, בבחינת מה שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה ג.) על הפסוק (במדבר ה') איש איש כי תשמה אשתו, אין אדם עובר עבירה אלא אם כן נכנס בו רוח שטות, ולכן עיקר עצת האדם ליציל מתאוה זאת, הוא להשפיל ולבטל את עצמו, ולבקש הרבה מלפניו יתברך שינצל מישות וגיאאות, וכל מה שאדם משפיל ומבטל את עצמו, כך נכנס בו רוח של חכמה וטהרה, והוא ניצל מתאוה גרועה זאת, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את סמיכות פרשת נזיר לפרשת סוטה, ואמרו על זה חכמינו הקדושים (מובא בפירש"י פסוק ב') כל הרואה סוטה בקלקולה יזיר עצמו מן היין, כי ענין של שתיית יין ושכרות הוא ענין של הסתלקות החכמה והדעת, וכמובא בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' כ"ו), שעל ידי שכרות שוכח את כל הרמ"ח מצוות שצוה אותנו משה רבינו, בבחינת (משלי ל"א) פן ישתה וישתה מחקק, מחק"ק בנימטריא רמ"ח, וכן אמרו חכמינו הקדושים (תנחומא שמיני) למה נקרא יין חמר? כי על ידי היין שוכח את כל רמ"ח מצוות שנצטוונו בתורה, ולכן כשאדם רואה את עוצם קלקולה של הסוטה, ומה הישות והגיאות מביאה על האדם, הוא בודאי יזיר עצמו מן היין, כי יזהר מאד לקיים חכמתו ודעתו ולא לבא לידי חטא, וכן אמרו חכמינו הקדושים (במדבר רבה פרשה י"א סי' א') על הפסוק (משלי ג') ואת ישרים סודו, זה שרואה מעשיו של הנואף ונוזר עצמו מן היין כדי ליישר ארחותיו, מהו סודו? שהקדוש ברוך הוא מלמדו האיך ינצל ממנה, היין עולה חשבוננו ע', והסוד ע', הוא נזיר עצמו מן היין העולה מניינו ע', זוכה לסוד החכמה שהוא עולה ע', נכנס יין יצא סוד, יצא יין נכנס סוד, הוי ואת ישרים סודו, עיין שם, כי על ידי ששומר עצמו מן היין, הוא שומר חכמתו ודעתו, ונכנס בו שפלות אמיתית, וכמו שאמרו שם במדרש, על הפסוק (משלי ג') ולענוים יתן חן, אלו הנזירים שתופשים ענוה בעצמן, שנוזרים מן היין ומגדלים פרע כדי לענות עצמן ולהשמר מן העבירה, הקדוש ברוך הוא נותן להם חן, עיין שם, כי על ידי פרישתם מיין ושכרות הם זוכין לענוה, ומיד שאדם זוכה לענוה, הרי הוא שמור מן החטא, שעיקרה בה מן הישות והגיאות וכו"ל, והבן.

וזהו מה שמצינו בהפטרות פרשת השבוע בענין מנוח ואשתו ולידת שמשון, שנתגלה המלאך אל אשת מנוח, ואמר לה (שופטים י"ג) כי הנך הרה וילדת בן ומורה לא יעלה על ראשו כי נזיר אלהים יהיה הנער מן הבטן, והוא יחל להושיע את ישראל מיד פלשתים, כי דייקא על ידי שמשון, שיהיה נזיר אלהים מן הבטן, הוא יציל את עם ישראל מן הפלשתים השקועים בתאוה זו ביותר, כי כולם ממזורים, וכמו שכתב רש"י על הפסוק (בראשית י') אשר יצא משם פלישתים וכו' עיין שם, כי בכח נזירות מן היין, יתחזק חכמתו ויציל אותו מתאוה זו, וכן איתא במדרש (במדבר רבה פרשה י"א ה'), גלוי היה לפני הקדוש ברוך הוא שמשון היה הולך אחר עיניו, לפיכך הזהירו בנזיר שלא יהיה שותה יין, ומה בזמן שהיה נזיר הלך אחר עיניו, אילו היה שותה לא היה לו תקנה לעולם וכו' עיין שם, כי שמירה מן השכרות מחזיק את החכמה של האדם להציל אותו מתאוה זו.

וזהו מה שנתראה המלאך תחילה אל האשה, ולא אל מנוח, וכמו שכתוב (שופטים י"ג) וירא מלאך ה' אל האשה וגו', כי חכמינו הקדושים אומרים (ברכות ס"א.) מנוח עם הארץ היה, ואמרו (שם מ"ז:) איזהו עם הארץ? כל שאינו קורא קריאת שמע שחרית וערבית, כי הנה מבואר בדברי רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ל"ו) שעל ידי אמירת קריאת שמע, מתקשרים עם שורש נשמות ישראל, וניצולים מתאוה זו, עיין שם, ולכן מנוח שהיה עם הארץ, לא היה ראוי לגילוי זה של המלאך, שבא לבשר שייוולד להם בן שיציל את ישראל מיד הפלשתים, השקועים בתאוה זו, כי עיקר השמירה הוא על ידי קריאת שמע כנ"ל, אבל אשתו היתה כשירה, ולכן נתגלתה אליה המלאך, ואף על פי שבדרך כלל כשהבעל מקולקל גם אשתו מקולקלת, וכמובא בדברי רביז"ל (ספר המדות אות בנים ס' ל) מי שמזנה, אשתו מזנה עליו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (סוטה י.) איהו בי קארי ואיתתיה בי בוציני, ופירש"י, במה שהוא עוסק היא עסוקה עיין שם, אבל כאן היא היתה כשירה מאד, ולכן נתגלתה אליה המלאך, ונצטוותה להיות פרושה מן היין, כדי שיחול קדושה על הוולד הילוד, וגם אחר כך כשעלה המלאך בלהב אש השמימה, אמר מנוח אל אשתו, מות נמות כי אלהים ראינו, כי מחמת שהיה עם הארץ, נדמה לו שלא יכול לסבול את הקדושה, ובודאי ימות, אבל אשתו החזיקה אותו, ואמרה לו, לו הפיץ ה' להמתינו לא לקח מידינו עולה ומנחה ולא הראנו את כל אלה ובעת לא השמיענו בזאת, כי השיגה מגודל חכמתה וענוותנותה, שבוודאי התגלות זאת היתה רק לטובתם ולטובת ישראל, שיצא מהם בן, שהוא יהיה נזיר ומופרש מן היין, והוא יושיע ישראל מיד פלישתים ברוב כוחו וגבורתו, והשם יתברך יזכינו להגיע אל מדת הענוה והשפלות באמת, ונזכה להיות קדושים וטהורים בתכלית הקדושה והטהרה, עדי נזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

בוקר שבת קודש פרשת נשא ה'תשס"א

בשבת קודש בבוקר, בעת קידושא רבא, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים נוראים ונפלאים מאד בסיפורי מעשיות של רביז"ל במעשה מבעל תפילה דף שנ"ט עיין שם.

ומעשה שהיה כך היה שהיה מלך ומלכה, והיה להם בת יחידה, והגיע סמוך לפרקה, והושיבו יועצים ליעץ את מי ראוי להשיאָה לו, וגם אני הייתי שם בין בעלי העצה, פי המלך היה אוהב אותי, והיתה עצתי-שיתנו לה את הגבור, באשר שהגבור עשה לנו פמה טובות, שפבש פמה מדינות, על כך ראוי שיתנו לו את הבת-מלכה לאשה, והוטבה עצתי מאד, והספיקו פלם לזה והיתה שמחה גדולה שם על שמצאו חתן להבת-מלכה והשיאו אותה עם הגבור.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, רביז"ל ממשיך לספר, ומעשה שהיה כך היה שהיה מלך ומלכה, והיה להם בת יחידה, והגיע סמוך לפרקה, והושיבו יועצים ליעץ את מי ראוי להשיאָה לו, כי בוודאי יש לכל איש בת זוגו ההוגנת לו מן השמים, וכן יש לכל אשה בן זוגה ההגון לה מן השמים, אבל עיקר הבלבול והעיכוב לכל השידוכים שבעולם הוא, כשמושיבים יועצים על ענין השידוך, וכל אחד מכנים הדעה העקומה שלו, עד שדוחים שידוכים טובים בידיים ממש, כי לעולם כבר נכרו בשמים ארבעים יום קודם יצירת הוולד בת פלוני לפלוני (סוטה ב.), ולא היה צריך להיות כל כך קשה למצוא זיווגו ההגון מן השמים, אבל מיד שנתערבים ביניהם "יועצים", וכל אחד אומר הסברא והדיעה שלו, הדוד אומר שזה לא הגון מחמת טעם זה, והדודה אומרת שזו לא הגונה מחמת טעם זה, וכן כל אחד יש לו דיעה אחרת, זה אומר שצריכין שידוך יותר מיוחס, וזה אומר שצריכין שידוך יותר עשיר וכו', ודיעות כאלו מבלבלים את כל השידוכים, ועיקר מי שסובל הם הזוג, שהיו יכולים להתחתן מזמן אם לא היו ה"יועצים" מפריעים ביניהם, ולכן צריכין לזהר מאד לא להתערב וליתן עצה להימנע איזה שידוך, כי הוא דבר חמור מאד.

וגם אני הייתי שם בין בעלי העצה, פי המלך היה אוהב אותי, כי הבעל תפילה אהוב מאד על המלך, כי מי שעוסק תמיד בתפילה ובהתבודדות אליו יתברך, נמשך עליו חוט של חסד, והוא אהוב מאד אצל המלך, בבחינת מה שכתוב אצל אסתר המלכה, שהיא האשה יראת ה' היא תתהלל, (אסתר ב') ויאהב המלך את אסתר מכל הנשים ותשא חן וחסד לפניו מכל הבתולות וגו', כי התפילה אהובה מאד אצל מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא יותר מן הכל, ודייקא הבעל תפילה יכול לתת עצה הוגנת בענין שידוכים, כי עיקר זיווגו של אדם זוכין למצוא על ידי תפילה והתבודדות, כי כפי הזיווג שגורם למעלה בתפלתו, כן זוכה למצוא את זיווגו (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ט'), ואין דבר שבעולם שמקרב ישועתו של אדם כמו

התפילה, ולכן דייקא הבעל תפילה נתן את העצה ההגונה בדבר השירוך להבת מלכה.

והיתה עצתי-שיתנו לה את הגבור, באשר שהגבור עשה לנו כמה טובות, שכבש כמה מדינות, על כן ראוי שיתנו לו את הבת-מלכה לאשה, והוטבה עצתי מאד, והספימו פלם לזה והיתה שמחה גדולה שם על שמצאו חתן להבת-מלכה והשיאו אותה עם הגבור, כי עצת הבעל תפילה היא, שראוי והגון הגיבור להיות החתן של הבת מלכה, כי איזהו גבור הכובש את יצרו (אבות פרק ד'), היינו מי ששולט על יצרו, והוא בעל מדות תרומיות, כי חתן שהוא בעל תורה לבד, אינו כלום, כי יכול להיות מתמיד ותלמיד חכם גדול, אבל בלי מדות טובות, הוא כמו חיה בדמות אדם, ויכול להתאכזר כלפי אשתו באכזריות גדולה רחמנא ליצילן, ולהיפוך, מי שאינו בעל תורה כל כך, אבל יש לו מדות טובות, אזי סוף כל סוף המדות טובות, והיראת שמים שלו, ימשיך אותו לתורה, ויכול להיות נעשה מתמיד גדול, אבל מי שאין לו מדות טובות בבחרותו, קשה לו מאד אחר כך לשנות את מדותיו, כי הרבע שעה שעומד תחת החופה אינו משנה את המדות רעות שלו, ומוכא בהצעטיל קטן של הרבי רבי אלימלך מליזענסק זי"ע, שעיקר הזמן לשנות המדות הוא לפני השמונה עשרה שנה, כי אחר כך כבר קשה מאד לשנותם, ולכן בוודאי החתן המעולה להבת מלכה הוא הגיבור שכובש את יצרו ומושל ברוחו, כי הוא בעל מדות טובות באמת.

וסיפר מוהרא"ש נ"י, שפעם בא איזה יהודי לראש ישיבה אחד לבקש חתן הגון לבתו, והציעו לו את הלמדן והמתמיד הכי גדול בישיבה, וניתחתנו ביחד, ולא עבר ימים מועטים, ונתגלה שהחתן היה מכה את אשתו בלי רחמנות כלל, והלך אבי הכלה אל הסטייפלער רב, הבעל "קהילת יעקב" זי"ע, לשפוך את מר נפשו לפניו, איך שנפל בפח יקוש עם בתו, והסביר לו הסטייפלער רב זי"ע מה קורה עם חתנו, כל השנים למד בהתמדה רבה בישיבה, ובכל פעם שהיה קשה לו איזה דבר בלימודו היה מכה על השטענדער (עמוד הלימוד) בכל כוחו, עד שהיה מתורץ לו קשיותו, והנה עכשיו שהחתן, אשתו נדמית לו כמו השטענדער, ולכן הוא מכה בה, כי לא למדו אותו מדות טובות, ואיך להתנהג עם אשה, הרי הלימוד לבד לא מספיק לאדם, רק צריך ליהרר מאד לתקן את מדותיו בבחרותו, ואז יזכה להקים בית נאמן בישראל לשם ולתפארת.

והנה אם נדקדק בדברי המשנה הנ"ל איזהו גיבור הכובש את יצרו, נראה שכוונת המשנה במיוחד למי שכובש את יצרו של כעס, ויש לו סבלנות ואריכת אפים לכל אדם, כי המשנה מביא את הפסוק (משלי ט"ז) טוב ארך אפים מגיבור ומושל ברוחו מלוכד עיר, כי המדה הכי מגונה הוא מדת הכעס, שהאדם אוכד את עשתונותיו וזורק דברים ומכה אחרים בכעסו, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (שבת ק"ה:): המפזר מעותיו והמקרע כסותו בכעסו יהיה בעיניך כאילו עבד עבודה זרה, כי בשעה שאדם בא לכלל כעס הוא אוכד את עצמו לגמרי, ואין השכינה חשובה כנגדו רחמנא ליצלק, וכבר גילה לנו רביז"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ח) שמדת הכעס מפסיד את פרנסתו של אדם, כי הממון והכעס באים ממקום אחד, ומיד שאדם נעשה בכעס הוא אוכד את פרנסתו, ומדת הכעס כל כך מתגברת על האדם עד כשבא לכלל כעס הוא זורק את ממונו ולא איכפת לו כלל, ואפילו שאומרים לו שיאבד את פרנסתו על ידי זה, אינו יכול לשלוט על עצמו כלל, וזה המדה הכי מגונה, והוא עיקר מה שהורס את השלום בית של האדם, כי ביותר צריכין מדות אריכת אפים וסבלנות בתוך הבית, כי עם כעס וקפדנות אי אפשר להנהיג בית כלל, וסוף כל סוף האשה תברח משם רחמנא ליצלק, כי בבית צריכין להיות סבלן וותרן, ורק בדרך זה יש שלום בית, ולכן הבעל תפילה בחרה בשביל הבת מלכה את הגיבור, שהוא המושל ברוחו ומאריך אף, כי זהו שידוך הגון מאד, ובודאי יזכו להקים בית בישראל לשם לתפארת, והשם יתברך יזכינו לקנות בעצמינו את מדת הסבלנות ואריכת אפים באמת, עדי נזכה לשלום אמיתי בכל בחינותיו, ולראות בישועתן של ישראל במהרה בימינו אמן ואמן.

סעודה שלישית פרשת נשא ה'תשס"א

בסעודה שלישית, סעודת רעווא דרעווין, שהיה אז גם סעודת שבע ברכות של א' מאנ"ש בבית מדרשו של מוהרא"ש נ"י, דיבר מוהרא"ש נ"י דיבורים גוראים ונפלאים מאד על פי דברי רביז"ל בליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' מ"ט, המדבר מסוד חתן וכלה, עיין שם.

פתח ואמר מוהרא"ש נ"י, בסעודה שלישית של השבע ברכות של שרה בת רביו"ל, אמר רביו"ל תורה נפלאה על הפסוק, (תהלים י"ט): לשמש שם אהל בהם והוא פחתן יצא מחפתו וכו', ואומר רביו"ל (מוהרא"ש נ"י חזר בקיצור על תמצית דברי רביו"ל בתורה זו), פי קדם הבריאה היה אור הקדוש-ברוך-הוא אין סוף, ורצה הקדוש-ברוך-הוא שיתגלה מלכותו, ואין מלך בלא עם, והצרך לברא בני אדם, שיקבלו על מלכותו, והתגלות מלכותו אי אפשר להשיג אלא על-ידי המדות, שעל-ידי המדות משיגין אלקותו, ויודעין שיש אדון מושל ומנהיג: וצמצם את האור אין סוף לצדדין, ונשאך חלל פנוי ובתוך החלל הפנוי, ברא העולמות (כמבאר ב"עץ-חיים" בתחלתו בהיכל א' ענף ג'), והן הן מדותיו: והלב הוא הציר של המדות, הינו החכמה שבלב, פמו שפתוב (שמות ל"א): "ובלב פל חכם לב" וכו' (תהלים ק"ד): "פלם בחכמה עשית" נמצא שהלב הוא הציר, פמו שפתוב (שם ע"ג): "צור לבבי", ואית יצירה לטב ולביש, פמו שאמרו חכמינו, זכרונם לברכה (ברכות ס"א): "וייצר"-בשני יודין וכו' והם שני יצירין, יצר טוב ויצר הרע, הינו מחשבות טובות, הם יצר טוב, ומחשבות רעות, הם יצר הרע פי עקר היצרים, הם המחשבות והחכמות שבלב, עיין שם כל זה בדברי רביו"ל:

והסביר מוהרא"ש נ"י, כי הנה רביו"ל מגלה לנו בתורה זו את עוצם סוד פנימיות הבריאה, איך שבתחילה היה אורו יתברך אין סוף בלי צמצום וגבול כלל, ובכדי שיהיה מקום לבריאת העולמות, הוצרך כביכול לעשות חלל הפנוי בתוך האור אין סוף, ולצמצם את אורו משם, שיהיה המקום חלל ופנוי, כדי ליתן מקום להבריאה, ובתוך החלל הפנוי הזה היתה כל הבריאה, וענין זה מבואר ביותר במקום אחר בדברי רביו"ל (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ס"ד), שכל החלל הפנוי הזה הוא רק במוח האדם, היינו שנדמה לאדם במוחו, כאילו יש מקום פנוי מאלקותו יתברך, ואינו רואה את כבודו יתברך שם, ובתוך המקום הזה נמשך כל הבחירה שלו, אם להכיר את כבודו יתברך בתוך החלל הפנוי אם לא, כי באמת לאמיתו אין שייך שום מקום שיהיה פנוי מאלקותו יתברך, כי אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, רק כדי ליתן בחירה ונסיון אל האדם, עשה הקדוש ברוך הוא דבר זה, שיהיה נדמה לאדם כאילו המקום פנוי מאלקותו יתברך, וכל עבודתו הוא לחזור ולמצוא אלקותו יתברך גם בתוך החלל הפנוי הזה, היינו לחזור ולהכיר איך שבאמת אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, והכל כאשר לכל הוא אלקות גמור, שזהו מדריגת הצדיקים אמיתיים, שחוזרים ונכללים לגמרי בו יתברך, ואצלם נעשה ייחוד בין קודם הבריאה לאחר הבריאה, כי כמו שהיה אורו יתברך אחד קודם הבריאה, כמו כן הוא אחר הבריאה,

כי אינם רואים שום מציאות בעולם כלל בלתי אמתת מציאותו יתברך, מה שאין בן שאר בני אדם, נדמה להם כאילו עולם כמנהגו נוהג, וכל אחד רוצה שיהיה לו איזה ישות ומציאות בזה העולם, זה רוצה כבוד, וזה רוצה כסף, וזה רוצה תאוות אחרות, ואף אחד אינו שם על לבו שבאמת הכל אורו יתברך האין סוף, ואין שום מציאות בלעדו יתברך כלל, ובדבר זה מונח כל בחירתו של אדם, אם למסור נפשו להכיר דבר זה אם לא, ומי שמשפיל ומכניע עצמו מלפניו יתברך, ומוסר את נפשו להכיר כבודו יתברך מכל פרטי הבריאה, הוא זוכה להתגלות זאת, לראות ולהבין אין באמת אין שום מציאות בלעדו יתברך כלל.

וזהו מה שממשיך רביו"ל לומר, שהלב הוא הצייר של המדות, ויש יצירה לטב ויצירה לביש, מחשבות טובות הם יצירה לטב מצד היצר טוב, ומחשבות רעות הם יצירה לביש מצד היצר הרע, כי הבחירה נתונה אל האדם לצייר את מדותיו יתברך כפי שרוצה, מי שמגביר אצלו היצר טוב, ומצייר הכל לטובה, ממשיך על עצמו אורו יתברך לטוב, וזוכה לראות אורו יתברך המאיר בכל הארץ, אבל מי שהולך אחר יצרו הרע, ומצייר הכל לרע הם ושלום, נופל תחת החושך והרע, ונתכסה ממנו אורו יתברך לגמרי, נמצא שהאדם הוא כמו צייר, שמוסרים בידו צבעים ומכחול, ובידו לצייר איזה ציור שרוצה, צייר שיש לו לב טוב ושמח, מצייר ציור של אור ושמחה, בני אדם רוקדים ושמחים, שמש מאירה, לבנה מחייכת וכו', אבל צייר שיש לו לב רע ועצוב, מצייר ציור של חושך ואפילה, ואיך שבני אדם הורגים אחד את השני, ובנינים נופלים, וחושך ענן וערפל, וכמו כן הוא חיי האדם, מי שיש לו לב טוב, מצייר את ציור החיים לטוב ולשמחה, ומי שיש לו לב רע מצייר החיים לרע ולעצבות רחמנא ליצלן, וזהו עיקר הבחירה, ולכן בוודאי כשיש לאדם שכל ודעת אמיתי, יעשה כל מיני פעולות שבעולם לצייר ימי חייו לטובה ולשמחה, וימסור את נפש לחשוב רק מחשבות טובות שהם מצד היצר טוב, וישמר מכל מיני מחשבות רעות שהם מצד היצר הרע, ואזי לאט לאט ירים ויגביה את עצמו מתוך החלל הפנוי, ויתחיל לראות ולהבין איך שבאמת גם בתוך החלל הפנוי שרוי אלקותו יתברך, ואין שום מציאות בלעדו יתברך כלל.

והנה זה ברור שעיקר הדרך שאדם זוכה להגיע אל קדושת המחשבה, ולצייר תמיד ימי חייו לטובה, הוא על ידי תפילה, להרבות מאד בתפילה ובהתבודדות אל הקדוש ברוך הוא, לפרש את כל לבבו לפניו יתברך תמיד, כי כל מה שאדם מרבה לדבר אליו יתברך, כן נזדכך אצלו המחשבה, עד שזוכה להרגיש שכינת עוזו יתברך החופף עליו תמיד, וזהו עבודה גדולה מאד, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (תענית

ב.) איזהו עבודה שבלב, זה תפילה, כי צריכין להכניס כל הכוחות בזה, להתגבר על כל המניעות, ולמסור נפשו לדבר אליו יתברך בכל יום ויום בלשון שהוא רגיל לדבר בו, ולפרש כל שיחתו לפניו יתברך בפרטי פרטיות, עד שלא יהיה שום דבר שימנע מלהגיד לפניו יתברך, ואז ימול את ערלת לבבו, ויעשה שם מקום לקבל אלקותו יתברך, עד שימצא אותו יתברך גם בתוך החלל הפנוי, ויעלה ויתדבק בו יתברך בדביקות אמיתי ונצחי, אשרי לו ואשרי חלקו.

והנה מבואר מתוך דברי רבינו^ל בהמשך תורה זו, שעל ידי שאדם מטהר את לבו על ידי מחשבות טובות, וגם על ידי עבודת התפילה, על ידי זה נעשה יחוד בין ביתא עלאה וביתא תתאה, "מי" עם "זאת", בינה ומלכות, ונתקיים (שיר השירים ג') מי זאת עולה מן המדבר, היינו "מי" עם "זאת" עולה מן המדבר, ואדם זוכה לתשובה שלימה עיין שם, והביאור בזה, כי הנה השני ההי"ן של השם הוי"ה ברוך הוא, מכוונים כנגד ספירות הבינה והמלכות, ה"א ראשונה כנגד בינה, וה"א אחרונה כנגד מלכות שהוא הדיבור והפה, ועיקר השלימות שיהיו שניהם מקושרים יחד, שבינת לבו ודיבורי פיו יהיו מקושרים אליו יתברך, ותמיד ידביק את מחשבתו בו יתברך, ותמיד יפרש כל שיחתו לפניו יתברך, ואזי נעשה יחוד בין "מי" ו"זאת", כי מ"י הוא ספירת הבינה שממנה יוצאות חמישים (ג') שערים, כגימטריא מ"י, וזאת היא האמונה, בבחינת (מה שאומרים בתפילה) ואמונה כל זאת, שהיא ספירת המלכות התלויה בפה של אדם, כי בדיבורי פיו ניכר איך מקבל על עצמו עול מלכותו יתברך, ואיך שיש לו אמונה בו יתברך, בחינת (תהלים פ"ט) אודיע אמונתך בפי (ליקוטי מוהר"ן חלק ב' סי' מ"ד), ולכן עיקר הכניסה לשערי הקדושה הוא על ידי זאת, בבחינת (ויקרא ט"ז) בזאת יבא אהרן אל הקודש וגו', וכמבואר בתיקונים (תיקון י"ח) שזאת היא יסוד קדושת ישראל, בבחינת (דברים ל"ג) וזאת הברכה אשר בירך משה וגו', וכן (תהלים כ"ז) אם תקום עלי מלחמה בזאת אני בוטח וגו', ולכן מי עם זאת עולה מן המדבר היינו מן המדבר, שכפי שמדבר דיבורים קדושים של תפילה אל השם יתברך, כן נודרך מוחו ובינתו, וכן עולה ומתדבק בו יתברך, וזהו סוד האות ה"א, כי מקודם היתה ד' ואחר כך נעשית ה', כי האות ד' מרמז על דלות ועניות, שאין לה מגרמה כלום, כי מקודם שאדם עוסק לקדש את מחשבתו ולתקן דיבורי פיו הרי הוא בחינת דלה ועניה, כי אין עני אלא בדעת, ומי שאין בו דעת אין בו כלום, אבל מיד שמצרף אל הד' אפילו יו"ד קטן, שהיא בחינת החכמה, כי יו"ד על שם המחשבה נאמרה, אזי נעשה מן הד' ה', וכשגם מעלה ומתקן דיבורי פיו לדבר אליו יתברך, אזי נעשה יחוד בין שני ההי"ן אלו, שהם השני צפרים חיות מהורות שמשם

הנבואה (ליקוטי מוהר"ן חלק א' סי' ב'), ונמשך על האדם גילוי שכינתו יתברך, והוא עולה ומתדבק בו יתברך באמת.

והנה כל זה הוא גם כן ענין יחוד חתן וכלה, כי כשאדם זוכה להתחתן עם בת זוגו, הרי נעשה יחוד בין בינה למלכות, כי הוא מקבל מוחין חדשים לגדל בינתו, והוא חוזר ומשפיע אל המלכות שהיא בת זוגו ומעלה ומתקן אותה, ואז הם זוכים להקים בית להשראת השכינה הקדושה, שהוא עליית ביתא עלאה עם ביתא תתאה, כי הבית שלו למטה נעשה כמו משכן להשכינה הקדושה, ואז כביכול הקדוש ברוך הוא נכנס לביתא עלאה, כי אין הקדוש ברוך הוא נכנס לרושלים של מעלה עד שיבנה ירושלים של מטה (תענית ה.), ומיד שאדם מכין מקום להשכינה למטה, הוא גורם שהקדוש ברוך הוא נכנס בירושלים של מעלה ומשפיע מאור שכינתו למטה בזה העולם, ויורד שפע ורב טוב לבית ישראל, ולכן צריכין להרבות מאד בבית בדיבורים קדושים של תורה תפילה ובדיבורי אמונה, ולמלאות את הבית עם אור שכינתו יתברך, ואז יתקיים אצלו, מי זאת עולה מן המדבר, ש"מי" עם "זאת", היינו חתן וכלה, איש ואשתו, עולים אליו יתברך, מן המדבר, היינו כפי שמדברים בבית דיבורי אמונה ודיבורי תורה ותפילה, אשרי הבונה ביתו על יסודות אלו.

ורביז"ל מסיים עם הפסוק שהתחיל בה, לשמש שם אהל בהם, והוא כחתן יוצא מחופתו וגו', ומסביר רביז"ל שהשמש הוא הצדיק, שמאיר באור גדול בכל העולמות, וכשבני אדם זוכים לעשות תשובה, אזי הצדיק יוצא מן החופה והמכסה שהיה עליו עד עכשיו, ומתגלה בעולם, כי הצדיקים אמיתיים מכוסים ומוסתרים מאד מבני אדם, ואין לרוב בני אדם שום השגה בהם כלל, ומזה בא שחולקים עליהם ומדברים עליהם כל דבר אסור, כי אין מכירים את מעלתם כלל, וכמו שמצינו אצל משה רבינו עליו השלום, שחלקו עליו ודיברו עליו כל דבר אסור, עד שחשדו אותו באשת איש (סנהדרין ק"י), והוא דבר פלא עד מאד, שמשה רבינו שעשה לעיניהם כל האותות והמופתים של יציאת מצרים וקריעת ים סוף וקבלת התורה, והוריד להם את המן, וגם הבאר והענן חזרו בזכותו, והנה יכולים לדבר עליו ולבזות אותו ולחשוד אותו בחשד כזו, ואין זה אלא מחמת שהצדיק מכוסה ומוסתר תחת כיסוי וחופה חזק מאד, וקשה מאד להבין את מעלתו כלל, ובאמת היא טובה גדולה להצדיק מה שמדברים עליו ומבזים אותו, כי בזה שומרים אותו מלמעלה מכל שמץ ומשהו של ישות וגיאות, כי מן השמים מרחמים על הצדיק שעבד וייגע כל כך הרבה שנים, שלא יכנס בו איזה משהו של גיאות, כי במחשבה של גיאות, יכול לאבוד את הכל חס ושלום, וכמו שפעם אמר הבעל שם טוב הקדוש זי"ע

לנכדו הבעל "דגל מחנה אפרים" זי"ע בהיותו ילד ויושב על חיקו, שהנה יושב כאן יהודי (כיוון על עצמו זי"ע) ששומע תורה, לא מפי מלאך ולא מפי שרף, אלא מפי הקדוש ברוך הוא בעצמו, והוא מפחד בכל עת ורגע שלא יפול לנוקבא דתהומא רבא על ידי מחשבה של גיאות חס ושלום, וידוע איך שהבעל שם טוב הקדוש זי"ע נסתלק עם המילין "אל תבואני רגל גאווה" על לשוננו, כי מדבר זה צריכין ליזהר מאד עד נשימתו האחרונה, ובשעה שהבעל שם טוב הקדוש זי"ע היה הולך להסתלק, ושאלו תלמידיו, רבינו, למי נתקרב אחר פטירתכם? ענה ואמר להם, מי שיתן לכם עצות להנצל מישות ומגיאות, תדעו שהוא שקרן, רק מי שיגיד לכם שאין הדבר תלוי רק בריבוי תפילה ובקשה להשם יתברך, תדעו שהוא מנהיג אמיתי, ולכן מן השמים מרחמים על הצדיק ורוצים לשמור אותו מכל שמץ ומחשבה של ישות וגיאות, ולזאת מקימים עליהם רשעים ואנשי בליעל שאין מכירים אותו כלל, ומבזים אותו, ועל ידי זה נשבר לבו וקרבו, וכבר לא שייך אצלו שום מחשבה של ישות כלל.

אבל כשנשמות ישראל עושים תשובה שלימה, ומתחילים להבין את גדול מעלת הצדיקים ועוצם קדושתם, אזי הצדיק יוצא מן החופה והמכסה שהיה מכוסה בה עד עכשיו, ומתחילים להתקרב אליו וללמוד ממנו דברי אלהים חיים, ואז ישיש כגבור לרוץ אורח, שמתחילים ללכת ולהודרו בזריות גדול להתקרב אליו יתברך, כי כשארם עושה תשובה, הרי בוודאי זוכה למעלה עליונה מאד, אבל איפוא הם הימים והשנים שהיה רחוק ממנו יתברך ולא זכה למלאות אותם עם עבודת ה' יתברך, ולכן צריך עכשיו ללכת ולהודרו בזריות גדול, כדי להשלים ולמלאות אותם הימים והשנים שהיה יכול לעבוד בהם את השם יתברך, ואמר אז רביז"ל לאנשיו בזה הלשון איר דארפט זיך זיער יאגין איר זאלט נאך קענין עפיס האפיין (אתם צריכין להודרו מאד שתוכלו עוד לתפוס משהו), וזהו עוצם המעלה של מי שזוכה לעשות תשובה בהיותו צעיר, שעדיין בכוחותיו להודרו מאד בעבודת ה', וכמובא בזוהר (קדושים פ"ז): מפני שיבה תקום, היינו שתקום לעשות תשובה לפני שמגיע ימי הזקנה והשיבה, וכן מובא בדברי רביז"ל (ספר המדות אות תשובה סי' ע"ג), העבודות שאדם עובד את השם בבחרותו, כל יום ערכו יקר משנים רבות של עבודה לעת זקנתו, ולכן אשרי מי שאינו מבלה ימיו ושנותיו כשהוא צעיר, בהבל וריק, רק ממלא אותם בהרבה טוב אמיתי ונצחי, כי אז לא יתחרט לא בזה ולא בבא, רק יבא אל עולם העליון עם כל ימיו ושנותיו, כולם שווים לטובה, אשרי לו ואשרי חלקו.

וקישר מוהרא"ש נ"י את ענין הנ"ל לפרשת השבוע בקשר נורא ונפלא מאד, כי הנה מצינו בפרשת השבוע את ענין הקמת המשכן בראש חודש ניסן, וענין הקרבת הנשיאים לחנוכת המזבח, וכמו שכתוב (במדבר ז) ויהי ביום כלות משה להקים את המשכן וכו' ויקריבו הנשיאים את חנוכת המזבח וגו' ובסוף הפרשה מסיים עם הפסוק ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וישמע את הקול מדבר אליו מעל הכפורת אשר על ארץ העדרת מבין שני הכרובים וידבר אליו, ויש להבין מהו הקשר וההמשך של פסוק זה אל הקמת המשכן והקרבת הנשיאים? אבל על פי דברי רביז"ל הנ"ל מובן הענין מאד, כי הנה ביום הקמת המשכן היו ישראל ככלה הנכנסת לחופה, וכמו שאמרו חכמינו הקדושים (מובא שם בפירש"י) על הפסוק ויהי ביום כלות משה וגו', כי אז הקימו הביתא תתאה, שיהיה מקום להשראת השכינה, ואז כביכול הקדוש ברוך הוא בא אל ביתא עלאה, והשפיע רב טוב לבית ישראל, ואז נעשה יחוד בין בינה ומלכות, שמשם הנבואה כנ"ל, ולכן מסיים הפרשה עם סוד קול הנבואה, ובבא משה אל אהל מועד לדבר אתו וגו' מבין שני הכרובים וידבר אליו, כי שני הכרובים הם בינה ומלכות שמשם יוצא הנבואה, וכפי שאדם זוכה להתבונן באלקותו יתברך, וכן לקשר דיבורי פיו אליו יתברך, כן נתגלה עליו מלך הכבוד, וזוכה לשמוע את קול ה' מכל דבר, והשם יתברך יזכינו לקדש עצמינו בקדושה עליונה, ולדבק עצמינו בו יתברך באמת, עדי נזכה להכלל בו יתברך לגמרי מעתה ועד עולם אמן ואמן.

